

Nr korespondencji SOD
UM-335292/2011

Urząd Miejski w Gliwicach	BP:
/ 6 PAŹ. 2011	
Nr	

- PROJEKT -

Uchwała Nr .....
Rady Miejskiej w Gliwicach

z dnia.....

w sprawie uchwalenia „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Gliwice na lata 2011 – 2014”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005.r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005 Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miejska w Gliwicach
uchwała:**

§ 1

Przyjąć „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Gliwice na lata 2011 – 2014” w brzmieniu według załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZYDENT MIASTA

Zygmunt Frankiewicz

04. PAŹ. 2011

Naczelnik Wydziału
Zdrowia i Spraw Społecznych

Krzysztof S. Głochalski
Rajca Bekanowa

Lucyna Woźniak
2011-09-16

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005.r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005 Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.), do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zastępca Prezydenta Miasta

Renata Caban
Renata CABAN

Naczelnik Wydziału
Zdrowia i Spraw Społecznych

Lucyna Woźniak
2011-09-16

Załącznik
do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Gliwicach
z dnia .....

**MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2011 - 2014**

I. WSTĘP:

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Gliwice ma charakter długofalowy, działania Programu obejmują lata 2011–2014. Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Miasta Gliwice, ze szczególnym uwzględnieniem osób dotkniętych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie oraz osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Głównym zadaniem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Gliwice poprzez skoordynowanie działań wszystkich podmiotów, które z mocy prawa lub inicjatywy własnej podejmują pracę na rzecz profilaktyki przemocy w rodzinie, pomocy na rzecz osób doznających przemocy oraz reedukacji społecznej sprawców przemocy.

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody” [U. Nowakowska, Przemoc kobiet w rodzinie, Warszawa 2008, s. 21]. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw [H.D. Sasal, Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie, Warszawa 2005, s. 16–19].

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu [L. Tomaszewska, Przemoc wobec kobiet w rodzinie – niezbędnik prokuratora, Warszawa 2007, s. 36–37].

Przemoc doznawana ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc seksualną i psychiczną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydentem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. Zaniedbanie – to niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem ściganym z różnych artykułów Kodeksu karnego. Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

„§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub §2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń psychicznych w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi.

Diagnoza zasobów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz diagnoza problemów związanych ze stosowaniem przemocy w rodzinie na terenie Gliwic.

Na terenie Miasta Gliwice zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizują między innymi niżej wymienione podmioty:

- policja,
- Prokuratura Rejonowa,
- Sąd Rejonowy, Sąd Okręgowy,
- Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Zarząd Usług Komunalnych,
- Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- szkoły,
- służba zdrowia,
- placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- organizacje pozarządowe.

W celu zdiagnozowania skali problemu przemocy w rodzinie na terenie Miasta Gliwice dokonano analizy danych za rok 2010, które pochodzą z instytucji działających na terenie Gliwic.

Policja podejmuje i realizuje czynności wobec rodzin dotkniętych przemocą zgodnie z Zarządzeniem nr 162 Komendanta Głównego Policji z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Ww. zarządzenie reguluje w sposób szczegółowy zadania i obowiązki policjantów w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Zgodnie z art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych między innymi przez przedstawicieli policji, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Z danych Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach za 2010 r. wynika, że na terenie Gliwic policja przeprowadziła 3 745 interwencji domowych, sporządzono 468 „Niebieskich Kart”. W wyniku przemocy domowej odnotowano 728 osób pokrzywdzonych, w tym: 430 kobiet, 49 mężczyzn, 171 małoletnich poniżej 13 roku życia i 78 małoletnich powyżej 13 roku życia. Odnotowano 468 sprawców przemocy domowej, w tym: 40 kobiet, 427 mężczyzn i 1 nieletniego. Wszczęto 239 postępowań przygotowawczych z art. 207 k.k. (znęcanie się).

Podstawowym zadaniem prokuratury jest prowadzenie własnych i nadzorowanie prowadzonych przez policję postępowań przygotowawczych, w tym także dotyczących przestępstw polegających na kierowaniu przemocą przeciwko rodzinie. Szczególną rolą prokuratury jest podejmowanie działań interwencyjnych polegających na izolowaniu sprawców od ofiar przestępstw. Działania takie są podejmowane już na etapie postępowania przygotowawczego poprzez odpowiednie stosowanie środków zapobiegawczych, poczynając od najostrzejszych w postaci tymczasowego aresztowania w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia pokrzywdzonych. W dalszej kolejności poprzez stosowanie dozoru policji połączonego z odpowiednimi obostrzeniami, to jest zakazem kontaktowania się z pokrzywdzonym, zakazem przebywania w określonych miejscach lub też obowiązkiem opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.

Prokuratorzy podejmują także aktywne działanie na etapie postępowania wykonawczego, a dotyczy to wypadków postępowania w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszanej lub odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia w sytuacji, gdy dotyczy to skazanego za przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec członka rodziny, który w okresie próby rażąco naruszył porządek prawny, ponownie używając przemocy wobec członka rodziny.

Z szacunkowych danych Prokuratury Rejonowej Gliwice – Wschód i Prokuratury Rejonowej Gliwice – Zachód wynika, że w 2010 r. prokuratura skierowała do sądu 162 aktów oskarżenia przeciwko sprawcom przemocy w rodzinie, umorzyła 205 tego typu postępowań, a w 162 odmówiła jego wszczęcia.

Odnosząc się do zapisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie działalność kuratorów sądowych wykonujących orzeczenia w sprawach karnych polega głównie na:

- kontroli skazanych w okresie próby, wobec których wykonywane jest orzeczenie sądu w związku z popełnieniem czynów karalnych polegających na stosowaniu przemocy, poprzez: monitorowanie zachowań sprawców i sytuacji rodzin oraz dokumentowanie działań podejmowanych wobec sprawców i rodzin,
- współpracy z policją w zakresie efektywnej wymiany informacji i skutecznego oddziaływania na sprawców przemocy,
- składaniu wniosków do sądu o nałożenie stosownych obowiązków na sprawców przemocy na dalszy okres próby, zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności bądź odwołanie warunkowego przedterminowego zwolnienia,
- współdziałaniu z organizacjami, stowarzyszeniami, instytucjami oraz innymi jednostkami w zakresie społecznej readaptacji skazanych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach przeciwdziała przemocy w rodzinie poprzez:

- rozpoznawanie sytuacji ofiar przemocy w rodzinie oraz ocenę ryzyka zagrożenia ich bezpieczeństwa,
- zapewnienie schronienia ofiarom przemocy w rodzinie i dzieciom pozostającym pod ich opieką / bez względu na dochód / przez okres trzech miesięcy z możliwością przedłużenia,
- sporządzanie diagnozy problemu przemocy w rodzinie,
- opracowywanie indywidualnego planu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie uwzględniającego: potrzeby, cele i metody,
- udzielanie ofiarom przemocy w rodzinie poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego, prawnego,
- prowadzenie grup wsparcia i grup informacyjno – edukacyjnych dla ofiar przemocy oraz konsultacji indywidualnych nakierowanych na wsparcie ofiary i nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc,
- realizowanie procedury „Niebieskiej Karty”,
- oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc,
- udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie poprzez prowadzenie treningów umiejętności wychowawczych,
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym skierowanych do młodzieży,
- zabezpieczanie dzieci w środowiskach zastępczych w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia.

W 2010 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach objął specjalistyczną pomocą psychologiczną, pedagogiczną, socjalną i prawną 362 osoby dotknięte przemocą w rodzinie. Z pomocy w formie schronienia skorzystało 19 osób dorosłych i 23 dzieci. Projektem „Rozwiń skrzydła – uwierz w siebie” przeznaczonym dla usamodzielnianych ofiar przemocy opuszczających schronienie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej zostało objętych 5 osób dorosłych i 6 dzieci. Odbyły się dwie edycje grupy edukacyjno-informacyjnej dla osób doznających przemocy w rodzinie, w których uczestniczyło 13 osób. W grupie wsparcia dla ofiar przemocy, która ma charakter otwarty, uczestniczyło 17 osób. W ramach procedury „Niebieskiej Karty” pracownicy Ośrodka przeprowadzili 34 interwencje.

W ramach programu korekcyjno-edukacyjnego prowadzono grupę dla osób stosujących przemoc w rodzinie, w której brało udział 16 osób a ukończyło 13 osób. Na terenie Ośrodka odbyły się trzy edycje treningu umiejętności wychowawczych, w których uczestniczyło 17 osób. W ramach programu profilaktycznego „Przemoc = Przestępstwo”, przeznaczonego dla uczniów klas gimnazjalnych, przeprowadzono zajęcia, w których uczestniczyło 693 uczniów.

Podstawowym zadaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest realizowanie art. 4 pkt 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej. GKRPA podejmuje liczne działania w tym zakresie, a mianowicie:

- informuje osoby doznające przemocy w rodzinie gdzie należy szukać pomocy psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej, gdzie można uzyskać bezpłatną pomoc prawną, a także informuje o możliwości uzyskania schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej,
- proponuje osobom współzależnym podjęcie terapii (wskazuje, gdzie prowadzone są terapie dla ww. osób),
- informuje osoby stosujące przemoc o możliwości udziału w programach edukacyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy oraz informuje o konsekwencjach prawnych,
- motywuje osoby krzywdzone lub świadków do zgłoszenia przemocy na Policji w celu założenia „Niebieskiej Karty”,
- gdy podejrzenie stosowanie przemocy dotyczy osób starszych, prosi o wgląd w sytuację rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- kierując do sądu wnioski o leczenie odwykowe, w sprawach gdzie występuje przemoc w rodzinie, wnosi o objęcie osoby nadużywającej alkoholu nadzorem kuratora,
- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny, w wyniku zgłoszenia przez członka rodziny przemocy lub osoby będącej świadkiem przemocy w rodzinie,
- kieruje wnioski do Sądu Rejonowego z prośbą o wgląd w sytuację dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym.

Z danych GKRPA za ubiegły rok wynika, że członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy z 172 osobami, które nadużywają alkoholu i stosują przemoc w rodzinie oraz 148 osobami, które doznają przemocy w rodzinie. Komisja motywowała 6 osób, które nadużywają alkoholu i stosują przemoc w rodzinie do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym oraz 54 osoby, które doznają przemocy w rodzinie, były motywowane do zgłoszenia się po specjalistyczną pomoc. GKRPA wystosowała 1 zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa polegającego na stosowaniu przemocy wobec rodziny. Oprócz tego Komisja skierowała do Sądu Rejonowego w Gliwicach 19 wniosków informujących o trudnej sytuacji dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym.

Miejski Zarząd Usług Komunalnych w swych strukturach organizacyjnych prowadzi Punkt Konsultacyjny i Telefon Zaufania. Osobom zgłaszającym przemoc w rodzinie udzielana jest pomoc w formie poradnictwa psychologicznego i prawnego.

Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień zajmuje się między innymi leczeniem odwykowym sprawców przemocy domowej, udziela pomocy terapeutycznej dla współzależnych ofiar przemocy w rodzinie, prowadzi terapię DDA (dorosłe dzieci alkoholików) ofiar przemocy w rodzinie.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzi działania terapeutyczne i wspomagające: terapię indywidualną dla ofiar przemocy w rodzinie, terapię indywidualną dla ofiar przemocy seksualnej, terapię grupową dla dzieci po trudnych przejściach, terapię rodziny, mediacje rodzinne, indywidualne konsultacje dla rodziców, indywidualne konsultacje dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników placówek opiekuńczo - wychowawczych, pracowników pomocy społecznej, zeznania na rzecz dziecka na policji i w sądzie. Poradnia prowadzi także działania profilaktyczne: szkolenia dla rodziców, w tym szkolenie: „Agresja w rodzinie – konsekwencje dla dzieci”.

Ponadto Poradnia prowadzi również szkolenia dla nauczycieli: „Rozpoznawanie i pomoc dziecku po przemocy, w tym seksualnej”, „Metody radzenia sobie z agresją u uczniów”, „Czy można powstrzymać agresję” oraz pracę profilaktyczną z uczniami w formie warsztatów odbywających się na terenie szkół: „Jak mówić nie – profilaktyka przemocy seksualnej” oraz warsztaty profilaktyczne na temat agresji i rozwiązywania konfliktów.

Służba zdrowia osobom hospitalizowanym, dotkniętym przemocą w rodzinie udziela poradnictwa medycznego, psychologicznego oraz udziela informacji o możliwości uzyskania pomocy socjalnej. W ramach interwencji kryzysowej udzielana jest natychmiastowa specjalistyczna pomoc psychologiczna. Jeżeli pacjent jest ofiarą przemocy w rodzinie, fakt ten jest niezwłocznie zgłaszany na policję.

Placówki opiekuńczo – wychowawcze w ramach przeciwdziałania przemocy:

- zapewniają schronienie, opiekę, wychowanie oraz ochronę przed dalszym krzywdzeniem małoletnim ofiarom przemocy, do czasu zmiany ich sytuacji rodzinnej,
- udzielają natychmiastowej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, medycznej i pielęgniarskiej, w zakresie pomocy udzielanej dzieciom uwzględniany jest wiek, stan zdrowia, rozwój oraz wielorakie potrzeby materialne, bytowe i psychiczne,
- współpracują z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- opracowują i realizują indywidualne plany pracy z dzieckiem oraz prowadzą indywidualne zajęcia korekcyjno – kompensacyjne,
- zawierają kontrakt socjalny z rodzicami dzieci mający na celu zmianę sytuacji rodzinnej i powrót dziecka pod opiekę rodziców.

W 2010 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Gliwic z powodu przemocy w rodzinie zostało zabezpieczonych 34 dzieci pochodzących z Miasta Gliwice.

W związku z występowaniem przemocy ukrytej, nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania, trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Miasta Gliwice.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU:

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Gliwice na lata 2011 – 2014 jest opracowany zgodnie z:

- 1) ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- 2) ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 62, poz. 593 z późn. zm.),
- 3) ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
- 4) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 5) Uchwałą Nr IV/29/2011 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 3 lutego 2011 r. w sprawie: ustalenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,
- 6) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gliwice na lata 2006 – 2015
- 7) Miejskim Programem Budowania Lokalnego Systemu Opieki na Dzieckiem i Rodziną na lata 2008 – 2013.

III. BENEFICJENTAMI PROGRAMU SĄ MIESZKAŃCY MIASTA GLIWICE W SZCZEGÓLNOŚCI:

- 1) rodziny, w których stosowana jest przemoc wobec dziecka/dzieci, współmałżonka bądź rodzica/rodziców,
- 2) rodziny, w których używane są narkotyki, nadużywany jest alkohol,
- 3) rodziny, w których dzieci są zaniedbywane
- 4) ,rodziny, w których występują konflikty pomiędzy rodzicami a dzieckiem/dziećmi,
- 5) rodziny z grupy ryzyka stosowania przemocy, szczególnie wobec małoletnich,
- 6) pracownicy instytucji zajmujący się zawodowo przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (policjanci, prokuratorzy, kuratorzy sądowi, pracownicy socjalni, pedagodzy, psycholodzy, terapeuci, nauczyciele, personel medyczny, pracownicy placówek opiekuńczo – wychowawczych,

pracownicy placówek leczenia uzależnień, członkowie GKRPA, pracownicy odpowiedzialni merytorycznie za realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie).

IV. REALIZATORZY PROGRAMU:

- 1) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM Gliwice,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) jednostki organizacyjne Miasta Gliwice,
- 4) inne podmioty, którym zlecone zostaną zadania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

V. PARTNERZY:

- 1) policja,
- 2) prokuratura,
- 3) sądy,
- 4) służba zdrowia,
- 5) placówki oświatowe
- 6) organizacje pozarządowe,
- 7) lokalne media,
- 8) parafie.

VI. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU:

- 1) Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest finansowany ze środków budżetu Miasta Gliwice oraz środków pozyskanych z innych źródeł.
- 2) Dokumentem prawnym tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

VII. KIERUNKI PROGRAMU:

- 1) Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 2) Zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
- 3) Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 4) Promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy.
- 5) Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Miasta Gliwice.

VIII. ZADANIA DO REALIZACJI:

ZADANIE 1

Zwiększanie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez:

- 1) Izolowanie sprawców od ofiar.
- 2) Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.
- 3) Przeprowadzanie z osobami stosującymi przemoc rozmów motywujących do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych, w przypadku osób stosujących przemoc i mających problem z alkoholem przeprowadzenie także rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego.

mierniki:

- liczba zrealizowanych programów korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba uczestników programów korekcyjno-edukacyjnych.

ZADANIE 2

Zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez:

- 1) Podejmowanie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
  - podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”,

- powoływanie przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.
- 2) Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych przemocą oraz dotkniętych przemocą w rodzinie.
  - 3) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie schronienia w ośrodku interwencji kryzysowej.
  - 4) Udzielanie informacji ofiarom przemocy w rodzinie w zakresie:
    - bezpiecznego schronienia w ośrodku interwencji kryzysowej,
    - pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
    - praw osób będących ofiarami przemocy w rodzinie.
  - 5) Udzielanie potencjalnym ofiarom i ofiarom przemocy w rodzinie wsparcia w rozwiązywaniu problemów istotnych dla ich funkcjonowania oraz szerokiej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej prawnej i medycznej.
  - 6) Prowadzenie grup wsparcia i grup informacyjno – edukacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie.
  - 7) Prowadzenie kompleksowej terapii ofiar przemocy w rodzinie.
  - 8) Udzielanie ofiarom przemocy w rodzinie pomocy w procesie usamodzielniania poprzez:
    - zapewnienie dalszego schronienia w mieszkaniu chronionym przeznaczonym dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
    - udzielenie pomocy w uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy,
    - udzielenie pomocy w wynajęciu mieszkania.
  - 9) Współpracowanie z innymi organizacjami i instytucjami tworzącymi system pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
  - 10) Objęcie szkoleniami z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie przedstawicieli policji, kuratorów sądowych, członków GKRPA, pracowników pomocy społecznej, pedagogów i psychologów szkolnych oraz pracowników innych instytucji realizujących Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

mierniki:

- liczba przeprowadzonych interwencji domowych,
- liczba założonych „Niebieskich Kart”,
- liczba wniosków skierowanych do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego z prośbą o powołanie grupy roboczej w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach,
- liczba osób, które skorzystały ze schronienia w ośrodku interwencji kryzysowej,
- liczba udzielonych porad psychologicznych, pedagogicznych, socjalnych, prawnych i medycznych,
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia i grupach informacyjno – edukacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie,
- liczba osób, które uczestniczyły w terapii dla ofiar przemocy w rodzinie,
- liczba osób, które skorzystały z mieszkania chronionego przeznaczonego dla ofiar przemocy w rodzinie,
- liczba przeprowadzonych szkoleń,
- liczba uczestników szkoleń.

ZADANIE 3

Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez:

- 1) Propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy.
- 2) Szkolenia na temat przemocy w rodzinie i jej skutków.
- 3) Dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków.
- 4) Organizowanie konkursów wśród dzieci i młodzieży dotyczących skutków przemocy w rodzinie.
- 5) Prowadzenie kampanii społecznych, które:
  - obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie,
  - nazywają wprost ogólnie akceptowane krzywdzące zachowania silniejszych członków rodziny,
  - zachęcają rodziców do ograniczania swoim dzieciom oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych.

mierniki

- liczba zrealizowanych działań edukacyjno – informatycznych adresowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych / programy, szkolenia /,

- liczba uczestników zrealizowanych działań edukacyjno – informatycznych adresowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych / programy, szkolenia /,
- liczba opracowanych i wydanych materiałów edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba zorganizowanych konkursów wśród dzieci i młodzieży,
- liczba prowadzonych kampanii społecznych.

ZADANIE 4

Promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy poprzez:

- 1) Wspieranie edukacji rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych.
- 2) Promowanie pozytywnych społecznie postaw wzmacniających rolę rodziny, między innymi poprzez wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne.
- 3) Uwrażliwianie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie.

mierniki:

- liczba zorganizowanych działań edukacyjno – informatycznych adresowanych do rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych,
- liczba rodziców uczestniczących w działaniach edukacyjno – informatycznych w zakresie umiejętności wychowawczych,
- liczba imprez promujących pozytywne społecznie postawy wzmacniające rolę rodziny między innymi poprzez wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne (festyny, konkursy, olimpiady, imprezy profilaktyczne, imprezy sportowe),
- liczba zrealizowanych programów w formie zajęć sportowo – rekreacyjnych,
- liczba zrealizowanych działań zwiększających społeczną wrażliwość na problem przemocy w rodzinie.

ZADANIE 5

Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Miasta Gliwice poprzez:

- 1) Utworzenie jednolitego rejestru przypadków przemocy domowej, której występowanie zostało zidentyfikowane na terenie Gliwic.
- 2) Wypracowanie dla realizatorów programu wspólnych zasad i zakresu gromadzenia danych o rozpoznanej przemocy w rodzinie.
- 3) Prowadzenie społecznych badań i diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie.
- 4) Prowadzenie analiz zebranych danych na temat zjawiska przemocy domowej.

mierniki:

- liczba przeprowadzonych badań,
- liczba przeprowadzonych diagnoz,
- liczba przeprowadzonych analiz własnych.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

Nadzór i bezpośrednią kontrolę nad realizacją i wykonaniem programu będzie wykonywał Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gliwicach.